

KISA AKIL MUAYENESİ TESTİNİ UYGULAMAK İÇİN AÇIKLAMALAR

Psikiyatristin yoğun klinik çalışmaları içinde, hastasının bilişsel (Kognitif) yetilerini niceliksel olarak çabuk, kolay ve güvenilir bir şekilde değerlendirecek bir teste ihtiyacı vardır.

Bilişsel yetileri değerlendiren mutlak psikolojik testler, genellikle uzun olup hemen çabukça uygulanabilecek testler değildir.

Folstein bilişsel yetileri niceliksel olarak, hızlı, güvenilir geçerli bir şekilde ölçen bir gereç geliştirmiştir. Aklın kısa muayenesi testi, hasta muayenesinde hastanın bilişsel işlevlerinin öznel olabilecek bir değerlendirilmesini nicelleştirir (nesnel hale sokar).

Tavan değer 30'dur. Toplam puanın 25'ten düşük olması belirgin bir bilişsel bozukluğu gösterir. Normallerde, nörotiklerde, kişilik bozukluklarında 20 veya daha düşük değerler görülmez.

Bu test WAIS puanları ile bir paralellik gösterir ve tekrarlanmasının olumsuz etkisi pek azdır .

YÖNELİM

1. Tarihi sorun. Sonra atlanan parçaları spesifik olarak sorun. Örneğin "Hangi mevsimde olduğumuzu da söyleyebilir misiniz?" Her doğru yanıtta 1 puan verin.
2. Sırayla sorun. "Bana bu hastanenin adını söyleyebilir misiniz?" (Kasaba, il, vs.) Her doğru yanıtta 1 puan verin.

KAYIT

Hastaya "Hafızanızı sınavabilir miyim?" diye sorun. Sonra 3 ilgisiz nesne ismi söyleyin. Nesne isimlerini açık ve yavaş bir şekilde (her biri için 1 saniye) söyleyin. Üçünü de söyledikten sonra, hastadan onları tekrar etmesini isteyin. Puanı ilk tekrar belirler (0-3). Fakat hasta üçünü birden tekrarlayabilinceye kadar devam edin. Eğer 6 deneme sonunda hasta üçünü birden öğrenememişse, hatırlama anlamlı test edilemez.

DİKKAT ve HESAP

Hastadan 100'den başlayarak geriye doğru 7'şer 7'şer sayması istenir. 5 çıkarmadan sonra (93, 86, 79, 72, 65) testi durdurun. Doğru cevapların toplam sayısını puanlayın. Eğer hasta bu işlemi yapamıyorsa veya yapmak istemiyorsa, "DÜNYA" kelimesini oluşturan harfleri tersten saymasını isteyin. Doğru sıradaki harf sayısını puanlayın. (Örneğin: AYNÜD=5, AYÜND=3)

HATIRLAMA

Hastaya önceden hatırlamasını istediğiniz 3 kelimeyi tekrar sorun. Doğru cevap sayısına göre puan verin (0-3).

LİSAN

İsimleme: Hastaya bir kol saati gösterin ve ne olduğunu sorun. Kalem için bunu tekrarlayın. Her doğru yanıt için 1 puan verin (0-2).

Tekrarlama: Hastanın sizden sonra söylemiş olduğunuz cümleyi tekrarlamasını isteyin. Sadece bir deneme yapın. Doğru yanıt için 1 puan verin (0-1).

Üç Durum Emri: Hastaya yazısız düz bir kağıt parçası verin ve emirleri tekrarlayın. Doğru olarak yerine getirilen her emir için 1 puan verin (0-3).

Okuma: Boş bir kağıdın üzerine hastanın net bir şekilde göreceği büyüklükte harflerle "**GÖZLERİNİ KAPAT**" yazın. Hastadan bunu okumasını ve kağıtta yazan eylemi gerçekleştirmesini isteyin. Gözlerini kapatırsa 1 puan verin.

Yazma: Hastaya bir parça boş kağıt verin ve sizin için bir cümle yazmasını isteyin; siz bir cümle dikte ettirmeyin, hasta kendiliğinden yazmalı. Cümlede en az bir özne ve fiil olmalı ve içerik olarak akla uygun olmalıdır. Doğru gramer ve noktalama zaruri değildir.

Kopya etme: Boş bir kağıdın üzerine her kenarı yaklaşık 2.5 cm olan kesişen iki beşgen çizin ve hastadan şekli kopya etmesini isteyin. 1 puan için 10 açının hepsi kopyalanan çizimde mevcut olmalı ve iki beşgen kesişmelidir. Titreme ve dönmeler (kayma, eğrilik) gözönüne alınmamalıdır.

Hastanın duyu seviyesini solda UYANIK'tan, sağda KOMA'ya kadar değerlendirin.